

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួង

សំណើ

បច្ចុប្បន្ន

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ពាណិជ្ជកម្ម

លេខ ២០០៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ବେଳେ.....ମହିନେ.....

ଶ୍ରୀ କମଳାଚାର୍ଯ୍ୟ

ក្នុងទិសដេនអភិវឌ្ឍនីសំយហិរញ្ញវត្ថុអូសីជមោ ដើម្បីជម្រួញ និងតាំងត្រួសល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយចិរភាព និងក្នុងទិសដេនរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ពានធមាក់ចេញផ្សាយ «ចក្ខុវិសំយ និងដែនការអភិវឌ្ឍនីសំយហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ ឆ្នាំ ២០០៩-២០១០» ហើយដែល ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ពុជាដា «អ្នកគ្រប់គ្រងកម្ពុជាឌាម្បីទិន្នន័យជាទិន្នន័យ ឆ្នាំ ២០១៩-២០៣៥»។ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ការអភិវឌ្ឍនីសំយមូលបត្ររដ្ឋ និងមូលបត្រមានឈើ (អ្នកចំណុច នាមខ្លះអ្នកចំណុច និងអ្នកចំណុច) តើជាការអ្នកចំណុចដែលបានប្រព័ន្ធនឹងបានប្រកបដោយ អភិវឌ្ឍនីសំយមូលបត្រ ត្រូវបាប់ដើមចេញពីជីវិត ការកសាងមូលដ្ឋានច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ហាយវិនិម័យ និងប្រប់ប្រើនិងប្រាយ ។ លេចក្តីបានច្បាប់ស្តីពី «អូនចក្រុងខ្លះ» ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាសេទាជិករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងក្របខំណួនកសាងមូលដ្ឋាន ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍនីសំយមូលបត្រ កិលេសមូលបត្ររដ្ឋ ។ ការរៀបចំសេចក្តីបាន ច្បាប់នេះ បានប្រព័ន្ធនឹងការតំបន់ការកិភាក្សាតិគ្រោះយោបល់ជាថ្មីនៃលើកប្រើប្រាស់សារជាមួយ ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាមួយដែនអភិវឌ្ឍន៍មកពីផ្លូវកិច្ចការ និងដែនអភិវឌ្ឍន៍ជូនរការ ក្នុងនោះមាន ជនាតាមអភិវឌ្ឍន៍អាសី (ADB) ជាផើម ក្រមទាំងពាន់ក្រសួងទីន្នះរបច្ឆិត់សោរន៍ និងវិធានល្អា កិច្ច ប្រជែលនានា ជាកិលេសប្រចែលនៅអាសីន ។

ឯកចំណាំ «ខ្នាតខ្សោយ» នៃ គ្រប់គ្រងប្រកាសអាយប្រើយោ ព្រះរាជក្រមលេខ/រកម/០៩០២/០០៩ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០២ ។

នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍រិស់យមូលបត្រ អាជីវការជាតិបង ពីមិនត្រឹមតែធ្វើការយកចិត្តទុកដាក់
លើការអភិវឌ្ឍន៍ក្របខំណ្ឌូច្បាប់ និងបន្ទុក្តួចបុរាណេឡាជោ ប៉ុន្តែការធ្វើឲ្យជ្រាយច្បាប់ឱ្យមល់ត្រប់
មជ្ឈូនធានាតាក់ព័ន្ធ ឱ្យបានយល់ដឹងកំជាអាជីវការដើម្បីលើខាងក្រោម ។ ដោយណាយរបីទស្សន់នេះ
ទីបក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើការបានពុម្ពជ្រាយជាសារណ៍នូវច្បាប់ស្តីពី «ខ្មែនច្បាស់ខ្មែន» ។

នៅខណៈដែលច្បាប់ត្រូវបានយល់ដឹងថ្មីត្រូវជាបន្ទូលម៉ឺនាយ សល់សាធារណជនគ្រប់
ស្រឡាយប់រិល្ខោះ ពេលនោះការអនុវត្តច្បាប់ដោយមានការចូលរួមកិសាធារណជន ដែលយល់ដឹងពី
ច្បាប់នឹងជម្រើញយោយការអភិវឌ្ឍនិសំយមលបគ្រ ប្រព័ន្ធឌែលបានយល់ដឹងពីភាព ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ សង្ក្រឹមយ៉ាងមុនមានចំណាំ ច្បាប់ស្តីពី «ខ្ពស់ប្រជាជន» ដែលធ្វើ-
តូអ្នករាយនៅពេលនេះ និងក្នុងរាយជាមុនប្រយោជន៍ ដល់អនាតទអ្នកចូលរួមប្រឆ្លែកក្នុងវិស័យ
មូលបច្ចេក កើតូចមជ្ឈូនអាការរេមិក និងសាធារណជនទូទៅ ដែលមានបំណងចង់យល់ចង់ដើម្បី
ឱ្យបានសិទ្ធិប្រជាមិត្តភាពការណ៍ច្បាប់សំខាន់ៗតាក់ព័ន្ធនិងមូលបច្ចេក។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧

អំពីកិច្ចុប្បន្ននៃការរកសារ សេចក្តីផ្តល់ជាមួយកម្រិត «ខ្ពស់បញ្ជាផ្ទៃ»

ក. សេចក្តីព្រាយនូវប្រជាធិបតេយ្យ និងកែវិសោធន៍យោះ

១. ឯកឧត្តម គាម ឈុន់ និសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ២. ឯកឧត្តម បណ្ឌិត អុខ តំឡុងីនីស្ស រដ្ឋលេខាធិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ
 ៣. ឯកឧត្តម ឪូន ភ័ណ្ឌុន រដ្ឋលេខាធិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ៤. ឯកឧត្តម ថា ម៉ែនយាង រដ្ឋលេខាធិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ៥. ឯកឧត្តម បណ្ឌិត ឌុខនាយកូ អគ្គលេខាធិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

៩. សមាសកាត់នៃក្រុមការងារតារក់ទេសចរណ៍ប្រាក់ប្រាក់

១. លោក ឯ៍ ថាគ់ ប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ២. បណ្ឌិត ឱ្យ នាគិតុសជ អនុប្រធានទី ១ នាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ៣. លោក លោក ថាគ់ ប្រធានការិយាល័យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ នៃនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
 ៤. លោក នឹង ថាគ់ អនុប្រធានការិយាល័យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ នៃនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
 ៥. បណ្ឌិត ឱ្យ ថា អនុប្រធានការិយាល័យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ នៃនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
 ៦. លោក ថា សូម មន្ត្រីជនាព្យាការិយាល័យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ នៃនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

៨. អំពីការអនុម័តសេចក្តីព្រាយនូវរដ្ឋ

- សេចក្តីប្រាជិតផ្លាប់នេះ ត្រូវបានអនុម័តដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពស់ ហេស សម្រួលអត្ថម្ភបានដោយពីរដោយ ទីនឹង នៅយករដ្ឋមន្ត្រី នៃក្រោះរដ្ឋបាលប្រកបដ្ឋាន នៅថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨
 - សេចក្តីប្រាជិតផ្លាប់នេះ ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភានៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨
 - អតុបទច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រើប្រួលក្នុងការ ពិនិត្យ និងយល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងកំណត់ច្បាប់ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨
 - ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសអាយក្រឹងប្រជាធិបតេយ្យ ក្រោះរដ្ឋបាល នស/រកម/០៩០៧/០០៩ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨។

၃၇၁

၃၅

នាស/នគរ/០៩០៨/០០៩

ព្រះករុណាប្រព័ន្ធដាចសទេច្ចប្រព័ន្ធបាយកជន និងភាគី សិល្បៈ
សមាជិកជាតិសាសនា វគ្គធម៌ត្រូវយោ ខេត្តរដ្ឋបានក្រោម ពុនិន្ទាងារាជបាតក្រុងត្រូវ
ខេត្តរដ្ឋបាន សម្រួលបាត់រដ្ឋបានស្ថិតិ សុភាពលិខិត សិរីជិបុណ្យ
ខេត្តរដ្ឋបាន សម្រួលបាត់រដ្ឋបានស្ថិតិ សុភាពលិខិត សិរីជិបុណ្យ

- បានត្រួចដំឡើលំរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - បានត្រួចដំឡើលំព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧១៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការពេនការណ៍រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - បានត្រួចដំឡើលំព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃពណ៌រដ្ឋមន្ត្រី
 - បានត្រួចដំឡើលំព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - បានត្រួចដំឡើលំសេចក្តីក្រាបបង្កើតលម្អិតយាបស់សម្រាប់ការរដ្ឋមន្ត្រីនៃរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

၂၅၁

ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្រផ្លូវ ដែលរដ្ឋសភាតានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ
២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នឹងកាលទី៣ និងដែលត្រួតពិនិត្យសភាតានយល់
ស្របតាមទម្រង់ និងគឺនៅច្បាប់នេះទាំងស្រុង ធ្វាយត្រានការកែប្រែអីឡើយ កាលពីថ្ងៃ
ទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ នាសម័យប្រជុំពេញត្រួតពិនិត្យសភាលើកទី២ នឹងកាលទី២ ហើយ
ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចខាងក្រោម :

ឡាតា
ប្រាប់

ពិនិត្យ

បញ្ជីបញ្ជីរក្សាសង្គម

၁၆၅

ଶାର୍କ୍ଷଣ ୨.-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងផ្តល់ពួកបខណ្ឌមួយសម្រាប់ការពោះជ្រាយ និង ការត្រប់
គ្រងមួលបត្រដូចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានាថាកាត្រួកបិច្ចុប្បន្នតែងតម្លៃ
ការបិរញ្ញាណនរបស់រដ្ឋ ត្រូវចំណាយភ្លើងតម្លៃមួយដែលទាបបំផុត សម្រាប់មួលបត្រយោបល់
មធ្យម ឬ វេង ហើយត្រូវសម្រេចឡាមកម្រិតហានិភ័យដែលអាចកើតមានឡើង និង
ដើម្បីចូលរួមភ្លើងការអភិវឌ្ឍន៍ទីជ្រាវមួលបត្រ នៅភ្លើងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ୯.-

និយមន៍យនៃក្របច្ចេកទេសដែលប្រើបានសំគួរឯងច្បាប់នេះ មានផ្តូចខាងក្រោម :

១-មុខប្រត្រង់ សំដោះសល់ប័ណ្ណ សញ្ញាប័ណ្ណ និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ផ្សេងៗ
ឡើតដែលបញ្ជាក់ពីការទទួលស្តាល់បំណុល ដែលបានចោះជ្រាយក្នុងនាមរដ្ឋបាត់បានទៅ
ក្រោមច្បាប់នេះ រឿងមាន:

ก- บัญชีรายรับรายจ่ายประจำเดือนตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

៣-សញ្ញាប័ណ្ណរតនាគារដែលមានព័ណាប្រភិទានចាប់ពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ។

គ-សញ្ញាប័ណ្ណដែលជំណូលផ្សារភ្នាប់នឹងអត្រាមពិធីរណា បុ អត្រាប្បា
ព្យាក់ បុ អត្រាអេង។

យ-មូលបគ្រោដ្ឋសែលមិនអាចធ្វើឡើងទេ នៅលើខីជ្រាវ។

៤-មូលបត្រផ្សេងៗអនុញ្ញាត

មូលបគ្រធ្លទាំងអស់ខាងលើនេះ មិនមានបញ្ហាលទ្ធផ្លូវមូលបគ្រ ដែលពេលៗជ្រាយដោយ
អាជ្ញាធមរឡើត្រ-ក្រុង និង សហគ្រាសសាធារណៈ បុ ការសុខិចឱ្យនារបស់ភាគជំនាញកិច្ចាលដែល
មិនសមបន្ទាន់នឹងច្បាប់នេះទេ ។

២-មុនប្រជាធិបតេយ្យប្រជាជាតិ សំដាល់មូលប្រតែទាំងឡាយណាដែលត្រូវ
សងເឡើងអ្នកភាពកាប់មូលប្រតែដែលបានចុះបញ្ជី បុ សន្តិជនពេញសិទ្ធិតាមលក្ខណៈណូរបស់
មូលប្រតោះ ធោយស្របខៅតាមវិសាលភាព និង ការកំណត់របស់ប្រកាសដែលធាក់ឱ្យ
អនុវត្តធោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងបិរញ្ញាណ។ អ្នកភាពកាប់មូលប្រតែ បុ សន្តិជន
ពេញសិទ្ធិមានសិទ្ធិស្ថិស្ថិការទូទាត់សងមុនតំណាងប្រតិទាន ខៅតាមលក្ខណៈណូរបស់មូលប្រតោះ។

៣-ពិត្យរាល់បំផ្តុងប្រជាជន សំដោះដល់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាលាយលក្ខណ៍
អក្សរ ធ្វើយមានការធានាទ្វាការបំពេញការពិច្ចិទនាត់ពេញលេញពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ធ្វើយមានថែងអំពីរយៈពេល លក្ខណ៍ណា និង ការពិច្ចិទដៃខែឆ្នាំត្របស់មួលបត្រនៅ៖។

៥-អនុវត្ត សំដោះសល់គណនីទូទៅ និង គណនីពិសេសរបស់រតនាតារជាតិ
ធ្វើចុមការប្រជាធិបតេយ្យបែងចាន់ការងារប្រជាធិបតេយ្យ ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រមទាំងក្រោមលេខ ០១ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ និង គណនីពិសេសធ្វើឯងទៅតែ
ដែលបានបង្កើតដោយច្បាប់នៃព្រមជាមាត្រក្រកម្ពុជា។

៥-សង្គមិន សំដាក់សល់ជនដែលទទួលបន្ទូរសិក្សា និងករណីកិច្ចរបស់មតិ-
ជនតាមរយៈសន្តិភុមា

៦-ស្ថានិភ័យ សំដាក់សល់ការធ្វើសិទ្ធិ និងករណីកិច្ចរបស់មតកជនម្នាក់ បុរីនាក់តាមនេះ បុ តាមច្បាប់។

ព័ត៌មាននិងចេញផ្សាយ សំណោះសង្គមលទ្ធផលនិធីពិសេស ដែលបង្កើតដោយច្បាប់នៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មូលនិធីនេះ ត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព័ន្ធការអួយជាក់លាក់ភ្លើង
គោលបំណងច្បាស់លាស់ ហើយប្រព័ន្ធការនេះមូលនិធីនេះ មិនតាក់ព័ត៌ម្លើនឹងមិនការបំណុល-
បំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ស្តីអំពីប្រព័ត៌ម្លើបិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវបាន
ប្រកាសឱ្យប្រើបានក្រោមព្រះរាជក្រមលេខ ០១ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ នៅ
ទៅ បីកលេងពេទមូលនិធីគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ហេវកាត់ថា ន.ស.ន.រ. ដែលមានចំណងច្បាប់
មាត្រា ៧ នៃច្បាប់នេះ។

៤-ខ្លួនិតិវិក្សមេដ្ឋានខ្លួនប្រព័ន្ធឌី (ខ.ស.ខ.ន.) សំដាក់សល់ប្រាក់ដែលផ្តល់ឱ្យ

ធាយរាជរដ្ឋាភិបាល និង ព្រាក់ផែលបានមកពីស្ថាប័នធកជន និង សាធារណៈតាមរយៈការបានដូរឃាយមួលបត្ររដ្ឋ ព្រាក់នេះត្រូវបានប្រើបានប្រចាំឆ្នាំការទូទាត់សង្រាក់ដើម និង ការប្រាក់នៅមួលបត្ររដ្ឋទាំងឡាយណាដែលបានបានដូរឃាយយុទ្ធសាស្ត្រនៅខាងក្រោម។ មួលនិធិនេះ មិនមែនជាមួលនិធិដែលបានដើរឃាយក្នុងគោលដៅមនុស្សដូចមែនដែលបានដើរឃាយក្នុងគោលដៅមនុស្សទេ។

៤-ប្រជាពលន៍អំពីប្រជាធិបតេយ្យនៃការប្រាក់ដើម្បីសង្គមនានា និងថ្លាក់ដឹកនាំនៅស្ថាប័នរដ្ឋបានកណ្តាលដើរឃាយដោយត្រូវផែលទូទានសិទ្ធិស្របច្បាប់ និងមាននូវនាទីស្រីប្រជាធិបតេយ្យ។

១០-តំណែងប្រជិតិជាល សំដោះសល់ថ្លាក់ដឹកនាំប្រជាធិបតេយ្យនៃការប្រាក់ដើម្បីសង្គមនានា។

១១-រដ្ឋប្រជិតិ សំដោះសល់រដ្ឋមន្ត្រីប្រជាធិបតេយ្យសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

១២-ច្បាប់ជនាគារបែក សំដោះសល់ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃសនាតារជាតិនៅកម្ពុជាដែលប្រកាសឱ្យប្រើបាយត្រេងរាជក្រមលេខ ន.ស./រ.ក.ម./០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦។

១៣-ក្រសួង សំដោះសល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

ចំណុចទី ២

រាយចក្ខុះច្បាប់ និង រាយចក្ខុះច្បាប់ប្រជាធិបតេយ្យ

ចារ្យក្រារ ៣.-

ការបានដូរឃាយ និង ការរាក់លក់មួលបត្ររដ្ឋ ត្រូវអនុវត្តផ្តើមនានា។

ក-មានកំពង់រដ្ឋមន្ត្រីម្នាក់បុណ្ណោះ ផែលអាចបានដូរឃាយមួលបត្ររដ្ឋក្នុងក្របខំណួល ចំណាយនៃ ន.ស.ន.រ. ឬចំណាយនៃមាត្រា និងចំណាយនៃក្រសួង។ រដ្ឋមន្ត្រីអាចទិញ ទូទាត់សង្គម និង ផ្តល់ប្រាក់វិញ្ញុរាយលក់មួលបត្ររដ្ឋផែលសល់ ឬ មិនទាន់សល់តែប្រកិតនាម។ ព្រាក់ដើម និង ការប្រាក់នៅមួលបត្ររដ្ឋត្រូវបានធានាដោយភ្លាមលក្ខខណ្ឌពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

៨-រតនាគារជាតិ និងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការដំណឹងរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវទទួលបន្ទុកាលកិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបគ្រួន លើកលេងពេរដ្ឋមន្ត្រីបានធ្វើ
សិទ្ធិអំណាចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យ ស្ថាប័នរដ្ឋធម៌ទៅ

៩-ផ្ទាំងខ្ពស់មាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ រាល់ការងារបច្ចេកទេស
និង ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបគ្រួន អាចអនុវត្តដោយជនាគារជាតិនៅកម្ពុជា ដោយមានការ
ណែនាំពីរដ្ឋមន្ត្រី ដែលមានចំណេះដឹងអនុក្រើស លើកលេងពេរមានចំណេះដឹងខ្ពស់ច្បាប់ផ្សេង
ទៅ នៅសាកិតាលជនាគារជាតិនៅកម្ពុជា ត្រូវបង្កើតឡើតនឹងកិរិដីដើម្បីបង្កើតការងារបច្ចេកទេស
ដោយខ្សែកពីភ្នាព្យុវមុខងារប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបគ្រួន និង មុខងារគោលនយោបាយ
រួមទាំងការងារបច្ចេកទេស។

ប្រសិនបើប្រធានស្ថាប័នរដ្ឋធម៌បានកណ្តាលណាមួយ ដែលគ្រប់គ្រងគណនី និងមូល
និធិដែលទៅ ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ផ្សេង ហើយមានបំណងចោះជ្រាយមូលបគ្រួនត្រូវ
ធ្វើសំណើនៅដ្ឋមន្ត្រីអំពីការចោះជ្រាយមូលបគ្រួន។

អាជ្ញាធម៌រខេត្ត-ក្រុង ត្រីស្ថានសាធារណៈ និងសហគ្រាសសាធារណៈមិនអាចចោះ-
ជ្រាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋ ដោយតុមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រីជាមុននោះទេ។
មូលបគ្រួនអាចត្រូវបានចោះជ្រាយជាបុរាណទៅ ឬ ជាបុរាណប័ណ្ណបរទេស។

ចារ្យា ៥.-

ចំណួនទីក្រោកសុប នៃការចោះជ្រាយមូលបគ្រួនសម្រាប់ឆ្នាំសារពីពន្លឺនឹងមួយ។ ត្រូវ
បានអនុម័តដោយរដ្ឋធម៌។

នាយករដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវធ្វើជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលត្រូវបានចោះ-
ជ្រាយ ដែលជាដ្ឋីកម្មយើងសេចក្តីព្រាយច្បាប់ពីរបៀបប្រចាំឆ្នាំនឹងមួយ។

នាយករដ្ឋមន្ត្រី អាចធ្វើសំណើនៅដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីសុការអនុម័តលើការចោះជ្រាយ
មូលបគ្រួនបន្ថែមទៀតនៅចំណួនទីក្រោកសុប ដែលរដ្ឋធម៌បានអនុម័តចូលរួមបាន។ ជាមួយ
និងសំណើនេះ នាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវផ្តល់ពេលវេលាភាស់នូវហេតុដែលដឹងចាំបាច់
នៃការចោះជ្រាយមូលបគ្រួននេះ។

ចារ្យតា ៥.-

មូលបគ្រាន្ត ត្រូវពនេនៅក្នុងការសាងរណ៍ នៅលើទីផ្សារភ្នែងមូលបគ្រាន្ត តាមវិសាលភាពដែលអាចធ្វើឡើង ត្រូវតាំងផ្តល់ខិកាសស្ថិភាពភ្នែង ដល់សាងរណ៍នៃភ្នែងការចូលរួមទិញមូលបគ្រាន្តទេ។

រដ្ឋមន្ត្រីអាជសម្រេចលើការធ្វើការចូលរួមទិញមូលបគ្រាន្ត តាមវិធីសាស្ត្រដោយ ដើម្បីបង្រីជី ដល់ប្រយោជន៍សាងរណ៍ ដែលកំណត់ភ្នែងអនុក្រើស្ស។ ការធ្វើការចូលរួមទិញរបៀបធ្វើការចូលរួមទិញ និង អគ្គារប្រចាំក្រុងរដ្ឋមន្ត្រីអាជសម្រេចលើការចូលរួមទិញ។

មូលបគ្រាន្តត្រូវពនេនៅក្នុងការសាងរណ៍ នៅទីផ្សារភ្នែងដោយការឈរឡើង នៅពេលដែលមានមូលបគ្រាន្តនៅសល់ពីការលក់ដោយការឈរឡើង រដ្ឋមន្ត្រីអាជសម្រេចប្រចាំតុលាផ្ទៃរដ្ឋមន្ត្រីភ្នែងការចូលរួមទិញ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទិញមូលបគ្រាន្តទេៗ មកវិញតាមលក្ខខណ្ឌ និង រយៈពេលផ្តល់ដែលពនេនៅក្នុងការសាងរណ៍ការឈរឡើង។

ចារ្យតា ៦.-

រាល់បញ្ជាតាក់នឹងការគ្រប់គ្រងវិញ្ញាបនប័ត្រមូលបគ្រាន្ត ការចុះបញ្ជី និង ការទូទាត់សង្គ្រាន់ត្រូវដើម្បី ការប្រចាំក្រុងមូលបគ្រាន្ត ត្រូវកំណត់ភ្នែងអនុក្រើស្ស។

ចំណុះកិច្ច ៣

ទូទាត់សង្គ្រាន់ត្រូវកំណត់ភ្នែងអនុក្រើស្ស

ចារ្យតា ៧.-

រាល់បញ្ជាតាប្រចាំប្រឈឺ ៩.៩.៩.៤. ដើម្បីគ្រប់គ្រងការធ្វើការចូលរួមទិញ និង ការទូទាត់សង្គ្រាន់មូលបគ្រាន្ត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង បញ្ជាតាក់ព័ត៌ម្នដោយឡើត្រូវកំណត់ភ្នែងអនុក្រើស្ស។

៩.៩.៩.៤. អាចធ្វើប្រតិបត្តិការ ក្រោនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុដែលកំណត់ដោយច្បាប់ស្ថិអំពីប្រព័ន្ធបិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវពនេនៅប្រកាសឱ្យប្រើ ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ០១ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៣។

ចារ្យតា ៤.-

រដ្ឋមន្ត្រីដាក់ឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការ និង គ្រប់គ្រង ១.២.៣.៤.។

រដ្ឋមន្ត្រីប្រគល់សិទ្ធិ ផ្លូវទេសាកិច្ចាល់ជនភាគជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីដាក់ឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការ និង គ្រប់គ្រង ១.២.៣.៤.។

ត្រួចក្រណីមានការប្រគល់សិទ្ធិផ្លូវចមានថែងក្នុងកម្រាមណី ២ នៃមាត្រានេះ ទេសាកិច្ចាល់ជនភាគជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវធ្វើធយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ផ្លូវទេរដ្ឋមន្ត្រីអំពីការទូទាត់លើគណនីរបស់ ១.២.៣.៤. នៅមុនដំណាច់ខោក្នុងសារពើពន្លបន្ទាប់។ រឲយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំនេះ ត្រូវមានចំណុចផ្សេងៗរបស់ក្រោម៖

- រឲយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពទូទៅ និង ការវិភាគលើ ១.២.៣.៤.
- តារាងតុល្យការ
- រឲយការណ៍ចំណុល-ចំណាយ
- រឲយការណ៍លំហ្សរសាច់ប្រព័ន្ធនៅក្នុងសារពើមេដ្ឋាន។
- ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលទាក់ទងនឹងការទូទាត់លើគណនីរបស់ ១.២.៣.៤.។

៥.២.៣.៤.។

បញ្ជាផ្ទៃដែលត្រូវការណ៍នៃក្រោមនេះ និង ការគ្រប់គ្រងនៃ ១.២.៣.៤. ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រើក្រុា។

ចារ្យតា ៥.-

ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ ១.២.៣.៤. អាចបានមកពីប្រភពចំណុលផ្សេងៗរបស់ក្រោម៖

- ចំណុលបានមកពីការបានដោះជ្រាយមួលបត្ររដ្ឋ
- ចំណុលការប្រព័ន្ធនៅក្នុងគណនីប្រព័ន្ធបញ្ជី និង មួលនិធិដែលទេរដ្ឋាន
- អតិថេរកនៃការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ
- វិភាគទានពីរដ្ឋាកិច្ច
- ចំណុលបានពីប្រតិបត្តិការដែលរបស់ ១.២.៣.៤.។

៥.២.៣.៤. ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបំពេញគោលដៅផ្សេងៗរបស់ក្រោម៖

- ទូទាត់សង្គមប្រព័ន្ធដើម្បី និងការប្រព័ន្ធនៅមួលបត្ររដ្ឋដែលបានដោះជ្រាយ

- ធាក់ឡើក្នុងតណាតី និងក្នុងមូលនិធិធ្វើដោយប្រព័ន្ធកំណើលរបស់ ខ.អ.ខ.ក.
 - ទូទាត់សង្គរលំចំណាយថា ចំនះការគ្រប់គ្រង ខ.អ.ខ.ក.
 - អាចទិញមូលបត្រផ្លូវ និងសញ្ញាប័ណ្ណមហាផន្លេដោយ និងធាក់ប្រព័ន្ធរយៈពេលខ្លួន ឬ ផ្តល់តណាតនរយៈពេលខ្លួនខ្លួន គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានា និងមន្ត្រីអាជីវកម្មប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់សាច់ប្រព័ន្ធដែលនៅសល់ក្នុងគោលបំណងដោយ។

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ୨୦.-

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវធ្វើដែនការប្រតិបត្តិការរបស់ ន.ស.ន.រ. ហៅថា “ដែនការប្រតិបត្តិការ” ធ្វើឡើកមកពីចារណាទូវតម្លៃការថា នៅការធ្វើដែនការមួយលាបត្ររដ្ឋសម្រាប់ឆ្នាំសារ-ពើពន្លបន្ទាប់។

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវធាក់ដែនការប្រតិបត្តិការនេះ ជូនឡៅតណារដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីពិភាក្សា និង
សម្រេច។

ପ୍ରକାଶି ୯

ក្រសួងពិនិត្យ និងអាជីវកម្ម និង
បណ្តុះបណ្តាល និងក្រសួងរៀបចំ
ក្រសួងពិនិត្យ និងអាជីវកម្ម និង

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ୧୭.

អាជ្ញាធរសវនកម្ពុជាតិ អាចត្រួតពិនិត្យឡើងរាល់បញ្ហា ទាំងនេះដឹងមួយប្រចាំឆ្នាំ
របស់ក្រសួង និងរបស់ជនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលត្រូវបានធ្វើសិទ្ធិដោយផ្តល់មក្ខី ដោយ
អនុលោមតាមច្បាប់នេះ។

នាយកដ្ឋាន ឬ អគ្គភាពទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួង និង ធនាតារជាតិនេះ
កម្ពុជា ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំលីរពនាតារជាតិ និង នាយកដ្ឋានបាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួន
ដែលទួលខុសត្រូវរាល់បញ្ហាជាក់ទងនឹងមួលបញ្ជាផ្ទៃ ឡើតាមការទួលខុសត្រូវរៀងរាយនេះ

ហេរីយត្រូវធ្វើបាយការណ៍អំពីលខ្លដលនៃការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធាក់ចូលនរដ្ឋមន្ត្រី និង សេវា-
បាលផនាតារជាតិនៃកម្ពុជា ពិនិត្យ និង ផ្តល់អនុសាសន៍។

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ୨୯.-

គណៈកម្មាធិការចម្លេះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ទីធ្វារមួលបត្រដូច អាចត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីដើម្បីពិភាក្សា និង សម្រេចលើគោល-នយោបាយសំខាន់ៗដែលទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ទីធ្វារមួលបត្រ។

គណៈកម្មាធិការចម្លេះនេះត្រូវមានសមាសភាពដូចតទៅ:

- រដ្ឋមន្ត្រី
 - ទេសាកិច្ចបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
 - ប្រធានស្ថាប័នរដ្ឋបាលកណ្តាលធ្វើឯកសារពាក់ព័ន្ធ ប្រសិនបើមាន
 - ជំនាញការមកពីផ្ទេរកងកជន។

រដ្ឋមន្ត្រីអាចបង្កើតក្រុមការងារជំនាញ ដើម្បីសិក្សាតិវិធីសាល្ន និង មធ្យាតយ
សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ជូនរដ្ឋបាល និង ទេជូនបន្ទាប់នៃមូលបត្រផ្លូវ បានបារាំលើ និង ប្រកប
ដោយប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងផ្តល់អនុសាសន៍ផ្លូវដល់រដ្ឋមន្ត្រី។

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ୧୩.-

បន្ទាប់ពីបានពិភាក្សា និង សម្រេចពីតណារអ្នមន្ត្រី នាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវធាក់រាយ
ការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ស្តីពីប្រតិបត្តិការបំណុលសាធារណៈរបស់ក្រសួងក្នុងនោះ រូមមានព័ត៌មាន
ទាំងអស់ ដែលទាក់ទងនឹងបំណុលសាធារណៈសូប បំណុលសាធារណៈសុខ ព័ណាប្រពិទាន
តារាងពេលវេលាសង្រាក់ដើម និង ការប្រាក់ ព័ត៌មានម្នាស់បំណុលសាធារណៈ ប្រពិបត្តិ-
ការរបស់ ន.គ.ន.រ. និង ផ្លូវសេចក្តីពង្រល់លើយុទ្ធសាស្ត្រហិរញ្ញវប្បជន សម្រាប់ឆ្នាំសារ-
ពើពន្លឺបច្ចុប្បន្ន និង សម្រាប់ ៥ឆ្នាំ (ប្រចាំឆ្នាំ) សារពើពន្លឺបន្ទាប់ជូនទៅអ្នសភា ។

ចារ្យតា ១៤.-

ក្នុងករណីថា ចំពោះដើម្បីឱ្យការពោះជ្រាយ និង ការគ្រប់គ្រងមួលបត្រផ្លូវ ប្រព័ន្ធដែល
ធាយភាពត្រឹមត្រូវ រដ្ឋមន្ត្រីអាជីវិសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងការពាក់ព័ន្ធ និងការពាក់
ព័ន្ធដើរី។

បន្ទាប់ពីទទួលបានការស្វើសុំឱ្យបង្ហាញនិងការពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចំនួនក្នុងកម្រាមណ្ឌល
ខែ ប្រជាធិបតេយ្យ និងការពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមការស្វើសុំនៅក្នុងកម្រាមណ្ឌល និងការពាក់ព័ន្ធ
មានមួលហេតុភិសសដើរី។

ចារ្យតា ១៥.-

រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវបានដើរី បុរាណ បុរាណ ការបញ្ចប់បានមួយ បុរាណ ការដាក់ទ្រព្យសកម្ម
សាធារណៈ បុរាណ ធម្មានការពោះជ្រាយមួលបត្រផ្លូវឡើយ និងការបែងចែក
មានចំនួនក្នុងច្បាប់ដើរី ទ្រព្យសកម្មសាធារណៈ និងបានដាក់ចំណុចរបស់ផ្លូវ ត្រូវបាន
ការពាក់ព័ន្ធនឹងការរឹបអូស និង ការហាមយាត់ដើរី។

សិទ្ធិដើរី ទ្រព្យសកម្មសាធារណៈ និងបានដាក់ចំណុចរបស់ផ្លូវ ត្រូវបានដើរី និងការបែងចែក
មានចំណាត់ការដើម និង ២(ពីរ)ឆ្នាំ ចំណាត់ការបានដាក់ចំណុចរបស់ផ្លូវ ត្រូវបានដើរី។

ចំពុកទី ៥

ជោសច្បាស្តិ

ចារ្យតា ១៦.-

បុគ្គលិោនដែលត្រូវបានដើរី តាមឱ្យបានដាក់ចំណុចរបស់ផ្លូវ ត្រូវជោសតាមច្បាប់ជាជាម-
ាន។

ចារ្យតា ១៧.-

បុគ្គលិោន ឬ មន្ត្រី ដែលបាក់ព័ន្ធផ្លូវការអនុវត្តដោលថ្ងៃ ឬ បាក់ព័ន្ធផ្លូវការឱ្យបានដើរី
ឡើត ហើយមិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់របស់ផ្លូវ ត្រូវទទួលជោសតាមច្បាប់
ជាជាមាន។

ចំណុកដី ៦
អន្តរបៀវត្ស

ចារ្យក្រា ១៩.-

ក្នុងករណីមួលបគ្គរដ្ឋិជាមួយ ដែលបានបានដោយហើយ មិនទាន់បានទូទាត់សង
ធោយគិតគ្រឹះមថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាភាសរមាន មួលបគ្គរដ្ឋទាំងនេះ ត្រូវពេទ្យលបានការ
ទូទាត់សងតាមគណនី និង នឹងតិវិធីដែលបានបានដោយ។

ចំណុកដី ៧
អន្តរបៀវត្ស

ចារ្យក្រា ២៩.-

បន្ទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្តើមច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាផិរករណ៍ ។

ធ្វើឡើងនៅប្រាជ្ញិភាពរាជការនាមខ័ណ្ឌ ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨

ព្រះនាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្កិច្ចុលច្បាយ
សូមឡាយព្រះរាជនាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

បានជូនបង្កិច្ចុលច្បាយការដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៅសាធារណៈ និងព្រះរាជនាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយកដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី

លេខ : ៣១ ច.ល

ដើម្បីចូលរួម

ការបង្កិច្ចុលច្បាយការដ្ឋាន និងព្រះរាជនាយករដ្ឋមន្ត្រី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨

អន្តរបៀវត្ស

